

АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА

за период јануари – декември 2009 година

декември 2009

Извештај за работењето на Агенцијата за енергетика на Република Македонија во 2009 година за период јануари-декември

1. Основни податоци за Агенцијата за енергетика

Агенцијата за енергетика на Република Македонија е основана со Закон за основање на Агенција за енергетика на Република Македонија ("Сл.Весник на Р.Македонија" број 62/05) заради поддршка во спроведувањето на енергетската политика во Република Македонија.

Во согласност со член 9 и 11 од наведениот Закон, Директорот на Агенцијата предлага, а Управниот Одбор донесува годишна Програма за работа, годишен финансиски план, годишен извештај и годишна финансиска сметка на Агенцијата. Во согласност со член 18 од истиот Закон, Владата на Република Македонија дава согласност на горенаведените документи.

Во согласност со член 19 од истиот Закон, надзор на работата на Агенцијата врши Министерството за економија, а Агенцијата е должна најмалку двапати годишно да доставува извештај до Министерството за економија за своето работење и за користењето на средствата.

2. Основни проблеми со кои се соочуваше агенцијата во извештајниот период

2.1 Основната дејност на Агенцијата во 2009 година во периодот јануари-декември се извршуваше со минимален број на вработени. За време на извештајниот период, Агенцијата поднесуваше барања (04-296/1 од 26.08.2009 година и 04-296/2 од 26.08.2009 година) до Министерството за финансии за (4) четири нови вработувања одобрени според програмата НПАА за 2009 година. Барањата не беа одобрени од Министерството за финансии пред се поради недостиг на средства предизвикани од двата ребаланса на буџетот на Република Македонија.

Оперативната работа ја извршуваа 6 вработени на неопределено време и тоа: Директор на Агенцијата (бившиот директор кој со Одлука на Управниот Одбор беше сменет на ден 20.05.2009 година и новоизбраниот директор со Одлука на Управниот Одбор на ден 19.06.2009 година), раководител на одделението за општи и заеднички работи, стручен соработник за енергетска ефикасност на кој му прекина работниот однос на 18.12.2009 година, стручен соработник за обновливи извори на енергија, стручен соработник за економски прашања и стручен соработник за инвестиции во енергетиката за производно енергетски објекти кој со барање за прекинување на работниот однос ја напушти Агенцијата од 21.08.2009 година. Во првата половина од 2009 година, книговодствените и дополнителните правни услуги ги извршуваше правно-биро НМ од Скопје, со кого Агенцијата склучи договор бр. 03-94/1 од 04.03.2009 година. Овој договор е раскинат со известување бр.03-257/1 од 13.07.2009 година. Во согласност со Законот за јавни набавки спроведени се постапки за прибирање на понуди за извршување на правни односно книговодствени услуги бидејќи Агенцијата за енергетика нема сопствен кадар кој би ги извршувал овие работи. Во преостанатиот период од годината правните услуги ги извршуваше Адвокатската канцеларија "Трајковски" од Скопје со договор бр.03-468/9 од 17.11.2009 година, а книговодствените услуги компанијата "Бивест" со договор број 03-486/10 од 17.11.2009 година.

Административно-техничките работи како и активностите кои се одвиваа за воспоставување на база на податоци за потенцијалот на ветерната енергија во рамките на ГЕФ проектот за одржлива енергија во текот на 2009 година се извршуваа од тројца вработени на определено време со добиена согласност од Министерството за финансии. Во временски

период од 2 месеца беше ангажирано уште едно лице, по добиена согласност од Министерството за финансии, со статус на привремено вработено лице. но истото ја напушти Агенцијата на почетокот на септември 2009 година. На тројцата вработени, со согласност на Министерството за финансии, на определено време за потребите на ГЕФ проектот за одржлива енергија, договорите за работа им завршија на 31.12.2009 година.

2.2 Негативно влијание на оперативното работењето на Агенцијата, од технички аспект, имаше процесот на промена на директорот Атанас Србовски (со Одлука бр.02-161/8 од 20.05.2009 година)на и изборот на новиот директор Лазар Гечевски (со Одлука бр.02-199/19 од 19.06.2009 година, бидејќи од смената на едниот директор до изборот на другиот директор се создаде правен вакуум во кој Агенцијата немаше директор односно овластен потписник.

Овој правен вакуум најмногу влијание имаше на правната неможност за извршување на навремено примопредавање на средствата и документацијата на Агенцијата како и навремено назначување на новиот директор за овластен потписник на трезорската и на сметките на проектите кои ги реализира Агенцијата. Овие состојби доведоа до тромесечно неисплаќање на плата на вработените и времено одлагање на плаќањето на доспеаните обврски.

2.3 Во текот на извештајниот период, односно се до почетокот на септември, Агенцијата се соочуваше со проблем на адекватно сместување кој настана во средината на 2008 година по рушењето на деловниот простор на ул.Железничка бб, каде првично беше сместена истата.

Писма за помош до сите релевантни институции беа редовно испраќани но до адекватно решение не се дојде од следните причини: а) понудените простории беа несоодветни, б) беа потребни значителни средства за нивно реновирање или плаќање на закупнина, в) понудените простории не беа доволни за задоволување на елементарно сметување на 10 вработени лица во Агенцијата како и задоволување на барањата за простории кои произлегуваа од обврските за вклучување во реализација на странските проекти.

Од горе наведените причини не се реализира ни Одлуката на УО на Јавното претпријатије за стопанисување на станбен и деловен простор на Република Македонија бр. 02-87/4-2од 05.01.2009 година.

Чекајќи соодветно да се реши прашањето на деловниот простор на Агенцијата е моментално сместена во привремени простории со договор за закуп со Јофи Скен ДОО бр. 03-288/1 од 01.08.2009 година. Начинот и критериумите за избор на закуподавачот се детално образложени во Извештај поднесен до Управниот Одбор на Агенцијата и истиот е одобрен од Управниот Одбор на Агенцијата за енергетика на 31-та седницата одржана на ден 15.12.2009 година. Со оглед на фактот дека на споменатата седница Претседателот на Управниот Одбор е сменет со Одлука на Владата на Република Македонија, Извештајот за начинот и критериумите за избор на закуподавачот на деловниот простор на Агенцијата за енергетика повторно се разгледуваше и се усвои на 33-та седница на Управниот одбор одржана на 24.12.2009 година.

2.4 Најголемиот проблем со кој се соочуваше Агенцијата во извештајниот период беа финансиските средства односно нивното скратување со двата ребаланса на Буџетот на Република Македонија. И покрај писменото ветувања (Извадок од Нацрт записник од 88 седница на Владата на РМ одржана на 28.07.2009 година бр. 19-3846/1) од Генералниот Секретаријат на Владата дека Агенцијата ќе биде изземена од вториот ребаланс на буџетот на Република Македонија, истото се случи, така што со вака драстично намалениот буџет на Агенцијата се доведе во прашање основното работење и завршувањето на тековните и програмските активности до крајот на 2009 година.

2.4.1 Средствата за работа на Агенцијата за енергетика за 2009 година во вкупен износ од 11.807.000.00 денари, беа обезбедени во Буџетот на Република Македонија за 2009 година

(Службен весник на Република Македонија бр. 160/2007) раздел 10001- Министерство за економија, програма 3- Развој на енергетиката, потпрограма 31- Агенција за енергетика. Во делот на извештајот за финансиското работење се дадени сите намалувања по ставки извршени со двата ребаланси на Буџетот на Република Македонија.

3. Активности реализирани во 2009 година

3.1 Реализирани активности кои произлегуваат од меѓународни договори

Дел од вкупно одобрените буџетски средства беа наменети за управување и реализација на активности и обврски кои произлегуваат од Проектот за одржлива енергија, за што беа обезбедени 2.700.000.00 денари (Потпрограма 31 – учество на Владата на Република Македонија за спроведување на проектот).

Договорот помеѓу Министерството за финансии и Светската Банка, која го управува овој проект, е потпишан на ден 26.02.2007 година. Грантот број: ТФ 057107 за реализација стана ефективен на 31.07.2007 година и истиот треба целосно да се реализира до 31.03.2011 година. Агенцијата за енергетика е избрана како агенција за спроведување на првата компонента на овој проект, а останати партнери се АД ЕЛЕМ, АД Топлификација и Македонската Банка за поддршка на развојот.

3.1.1 Програмската активност утврдена во точка 1.1 во Програмата за работа на Агенцијата за енергетика за 2009 година *“Идентификација, техничка и економска оценка и подготовка за финансирање на проекти од областа на енергетска ефикасност и обновливите извори на енергија”* која се реализираше преку Агенцијата за енергетика во рамките на Проектот за одржлива енергија поддржан од ГЕФ грантот и управуван од Светската Банка, е делумо исполнета. Избраните консултанти кои го формираа *“Советодавното тело за поддршка на проекти”* во рамките на ГЕФ Проектот за одржлива енергија, не успеаја од оформената поширока листа на потенцијани проекти да поддржат проекти кои би се финансирале преку избраните сервисни комерцијални банки овластени од Банката за поддршка на развојот на Република Македонија. Имено, во извештајниот период се поддржа само еден проект кој претставуваше прва сончева фотоволтаична централа во земјата.

3.1.1.2 Од изборот на новиот директор, Агенцијата почна поинтензивни активности, односно почна самостојно да работи на идентификација на потенцијални проекти, како и на обезбедување на техничка помош и подготовка за финансирање на проектите. Во втората половина на годината се зголеми интересот на потенцијалните инвеститори за производство на електрична енергија од обновливи извори на енергија. Агенцијата оформи листа на потенцијални инвеститори кои се заинтересирани за стекнување на статус на повластен производител. Во листата се евидентирани 39 потенцијални постројки за производство на електрична енергија од кои 32 се фотоволтаици, 3 мали хидро централи и 4 ветерни паркови.

3.1.2 Програмската активност утврдена во точката 1.2 во Програмата за работа на Агенцијата за енергетика за 2009 година *“Водење на регистер за издадени гаранции за потекло на произведена електрична енергија од обновливи извори на енергија”* во согласност со Правилникот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија од обновливи извори на енергија, е целосно оперативна. Правилникот и регистерот за издавање и водење на гаранции за потекло на електрична енергија од обновливи извори на енергија е во функција, но интересот за издавање на овие гаранции беше многу помал од програмските предвидувања за 2009 година. Очекуваните 10 гаранции за потекло на електричната енергија не се издадоа,

што не зависеше директно од активностите на Агенцијата, туку од можноста за исполнување на условите и заинтересираноста на производителите. Од аспект на подготвеност за издавање на гаранции и ажурирање на регистрот, Агенцијата е потполно спремна да излезе во пресрет на идните барања.

Во извештајниот период се воведени 2 постројки кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија, односно се издадени 2 решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија од обновливи извори на енергија на фотоволтаична централа Сието-Скопје и мала хидро централа Летнички извори-Охрид.

Што се однесува за евиденцијата на квалификуваните потрошувачи согласно Законот за енергетика, во извештајниот период не се поднесени барања за воведување во евиденцијата.

3.1.3 Програмската активност утврдена во точката 1.4 во Програмата за работа на Агенцијата за енергетика за 2009 година *"Мерење, селектирање и обработка на податоци за потенцијалот на ветерна енергија во Република Македонија"* е делумно реализирана. Имено, Агенцијата најмалку 5 месеци од почетокот на годината водеше интензивни преговори со сите релевантни институции во земјата кои се одговорни за издавање на дозволи за поставување на мерни станици од овој тип, за користење на земјоделското односно трансформираното градежно земјиште и за низа други дозволи кои барателот за инсталирање на мерна станица за ветерен потенцијал задолжително треба да ги прибави пред да почне со самата дејност. Оваа активност беше усложнета и со процедурите на Светска Банка за избор на најповолен понудувач на мерна опрема за ветерна енергија. Целата постапка заврши во текот на мај 2009 година, но тогаш настана промената на директорите, што предизвика, пробивање на рокот на важноста на понудата, како и неможност да се потпише договорот за набавка од причина што новиот директор доби овластување од Министерството за економија и Министерството за финансии за потписник на ГЕФ Проектот во почетокот на септември 2009 година. Мерните места се лоцирани, а во последната мисија на Светска Банка во октомври 2009 година е договорено да се повтори постапката, заради истекот на важноста на понудите во првата постапка за набавка, и да се забрза втората постапка за набавка и инсталирање на мерната опремата.

3.1.4 Програмската активност утврдена во точката 1.5 во Програмата за работа на Агенцијата за енергетика за 2009 година *"Подготовка на правилници, процедури по барање на Министерството за економија"*, во извештајниот период редовно и успешно се одвива.

Изработени се и се во фаза на одобрување следните документи:

- Правилник за начинот за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од високо ефикасни комбинирани постројки, како и содржината, формата и начинот на водење на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од високо ефикасни комбинирани постројки,

- Студија за процедурите за изградба на енергетски постројки на ветерна енергија.

Во извештајниот период е започната изработката на "Правилник за начинот на издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високо ефикасни комбинирани постројки како и содржината, формата и начинот на водење на регистар на издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високо ефикасни комбинирани постројки", како и избор на консултант за изработка на "Студијата за вклучување на електричната енергија произведена од ветерна енергија во преносниот систем на земјата".

3.1.5 Програмската активност утврдена во точката 1.6 во Програмата за работа на Агенцијата за енергетика за 2009 година *“Работилници за зголемување на свеста за потребата од енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија како и информирање на пошироката јавност и потенцијалните инвеститори за можностите на Проектот за одржлива енергија”* не се изврши на планираниот начин во Програмата, од причина што средствата за реализација на оваа активност беа целосно одземени при ребалансите на Буџетот на Република Македонија. Проектот за одржлива енергија сепак се промовираше преку работата на *“Советоадвното телото за поддршка на проекти”* и на презентациите за активностите на Агенцијата и Проектот за одржлива енергија, на неколку семинари и конференции. Со стапувањето на функција на новоизбраниот директор се зајакнаа позициите на Агенцијата на полето на промоцијата и обуките пред се во земјата. Имено во текот на месец октомври и ноември 2009 во соработката со фондацијата Вили Брант од Италија се организираа редовни обуки на избрани членови од општините за развој на енергетиката на локално ниво. Во овие активности беа опфатени 25 лица претставници на општините и постдипломци од Факултетот за електротехника и информатички технологии, кои во иднина може поквалификувано да соработуваат како обучени лица во спроведувањето на енергетската политика во општините, пред се во полето на енергетската ефикасност.

4. Оперативни активности на Агенцијата за енергетика кои произлегуваат од законските и дополнително превземените обврски

За спроведување на овие активности обезбедените средства во Буџетот за 2009 година беа наменети пред се за плати и надоместоци од плати за вработените лица во Агенцијата, патни и дневни трошоци, комунални и комуникациски услуги како и договорни услуги или во вкупен износ 9.107.000.00 Денари.

4.1 Програмската активност утврдена во точката 2.1 во Програмата за работа на Агенцијата за енергетика за 2009 година *“Проект за создавање на амбиент за воведување на енергетска ефикасност на зградите во Република Македонија”* требаше да почнат да го реализираат Агенцијата за енергетика на Република Македонија и Австриската Агенција за енергетика со техничка помош од Австриската агенција за развој. Почетокот на реализацијата беше планиран за месец април 2009 година но почетокот на проектот од оправдани организациони причини се пролонгира до крајот на оваа година. Договорот за грант бр. 12-4961/11 помеѓу Австриската агенција за Развој и Министерството за економија на Република Македонија е потпишан на ден 17.07.2009 година, а работниот Договор бр. 03-47/1 помеѓу Министерството за економија, Агенцијата за енергетика на Република Македонија и Австриската агенција за енергетика е склучен на ден 15.01.2010 година. Агенцијата за енергетика на Република Македонија пред се ќе биде вклучена во првата компонента на овој проект во кој ќе се зајакнуваат институционалните капацитети на истата. Во извештајната година Агенцијата учествуваше во подготовка и усогласување на проектните документи и текстот на договорот.

4.2 Програмската активност утврдена во точката 2.2 во Програмата за работа на Агенцијата за енергетика за 2009 година за спроведување на *“Проектот за финансирање на инвестициите во проекти од областа на енергетската ефикасност заради ублажување на климатските промени”*, финансиран преку грант од UNECE - Енергетска Ефикасност 21 Женева, Швајцарија, редовно и успешно се одвива. Изработени се два извештаи за работата на Агенцијата во спроведувањето на трите компоненти на проектот, односно изработени се:

анализа на политиките во секторот енергетика; студија на случај за конкретно реализирани проекти и идентификувани се можни области за реализација на проекти од областа на енергетската ефикасност; и отпочнато е формирање на мрежа на енергетски експерти, институции и партнери во регионот на 12-те земји учеснички во проектот. Крајна цел на проектот е формирање на Фонд за енергетска ефикасност во висина од 250 мил САД долари, а дел од овие средства ќе бидат достапни и на потенцијалните инвеститори во Република Македонија.

4.3 Програмската активност утврдена во точката 2.3 во Програмата за работа на Агенцијата за енергетика за 2009 година *“Оформување на база на податоци со ГИС за производителите и потрошувачите на електрична енергија”*, не е спроведена во извештајниот период пред се заради скратување на средствата со ребалансите на Буџетот на Република Македонија.

**ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА ЗА РАБОТА ЗА 2009
ГОДИНА (јануари-декември 2009 година) во 000 денари**

	Буџет на Агенцијата за енергетика за 2009 година	Буџет 2009	Буџет со пренамени	План	Реализирано до 31.12.2009	Разлика	Реализација во %
1	2	3	4	5	6	7=5-6	8=6/5*100
	Вкупно	11.807	9.141	8.683,8	7.848,4	835,2	90,4
40	Плати, наемнини и надоместоци за вработените	3.777	3.411	2.953,8	2.953,6	0,2	99,9
401	Основни плати и надоместоци	2.240	2.450	2.101,2	2.101,2	0	100
402	Придонеси за социјално осигурување	1.527	960	852	851,8	0,2	99,9
403	Останати придонеси од плати	10	1	0,6	0,6	0	100
42	Стоки и услуги	8.030	5.410	5.410	4.745	665	87,7
420	Патни и дневни расходи	800	474	474	392,2	82	82,7
421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	700	631	631	213,3	417,6	33,8
423	Ситен инвентар, алат и други материјали за поправки	100	100	100	99	1	99
424	Поправки и тековно одржување	130	761	761	702	59	92
425	Договорни услуги	6.150	3.444	3.444	3.338,5	105,4	96,9
	Спецификација на договори						
1	Кирии –Јофи скен				188,8		
2	Друга опрема -Макпетрол				67,4		
3	Изработка на планови-Гео силвер				65,0		
4	Копирање, печатење, издавање				<u>121,4</u>		
4.1	Бајт Ком				99,7		
4.2	Киниси				4,4		
4.3	СОЗР				17,3		
5	Други договорни услуги				<u>2.536,2</u>		
5.1	Контакт Бизнис (привремени вработувања)				783,2		
5.2	МАН (авторски договори)				142,9		
5.3	Мацеф-консулт. услуги				770,2		
5.4	Проспект (привремени вработув)				177,9		
5.5	Компанија НМ (книгов-правн.усл)				662,0		
6	Управен Одбор				<u>359,7</u>		
426	Други тековни расходи	150	150	150	149,9	0,1	99,9
485	Други нефинансиски средства	0	170	170	0	170	0

Скопје, 25.02.2010 година

Претседател на УО на Агенцијата за енергетика

Бојан Захариев